

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

11 JUILLET 1960.

PROJET DE LOI

portant approbation du Traité général d'amitié, d'assistance et de coopération entre le Royaume de Belgique et la République du Congo, signé à Léopoldville, le 29 juin 1960.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Traité général d'amitié, d'assistance et de coopération est le premier acte diplomatique signé par le Gouvernement de la République du Congo. Celui-ci avait compétence pour le faire en vertu de l'article 49 de la loi fondamentale du 19 mai 1960 relative aux structures de l'Etat.

Ce Traité était nécessaire. Le Congo, qui était précédemment un territoire belge, était relié par un réseau d'accords internationaux avec la plupart des Etats du monde, à l'exception de la Belgique dont il relevait. Il fallait donc que le nouvel Etat indépendant donne une base conventionnelle à ses relations avec la Belgique.

Le Traité a été négocié dans un esprit de compréhension et avec la volonté politique d'établir les fondements d'une collaboration durable entre deux Etats indépendants mais liés par l'amitié et possédant de nombreux intérêts communs. C'est ce qu'expriment clairement le titre même du Traité et son préambule.

Le Traité donne des principes. Les modalités d'application seront précisées dans des protocoles et conventions à conclure ultérieurement.

Ces dispositions qui posent les principes, sont d'une importance essentielle.

Elles concernent en effet l'assistance technique et l'aide financière, les relations économiques et commerciales, la coopération générale dans des formes institutionnelles qui sont inspirées du précédent de Benelux, la collaboration des

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

11 JULI 1960.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het Algemeen Verdrag van vriendschap, bijstand en samenwerking tussen het Koninkrijk België en de Republiek Kongo, ondertekend te Leopoldstad, op 29 juni 1960.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Algemeen Verdrag van vriendschap, bijstand en samenwerking is de eerste diplomatieke akte, door de Regering van de Republiek Kongo ondertekend. Deze had hier toe de bevoegdheid krachtens artikel 49 van de fundamentele wet van 19 mei 1960 betreffende de structuur van de Staat.

Dit Verdrag was noodzakelijk. Kongo, dat voorheen Belgisch grondgebied was, was door een stel internationale overeenkomsten met de meeste Staten van de wereld verbonden, met uitzondering van België waarvan het afhing. Derhalve moest de nu onafhankelijke Staat aan zijn betrekkingen met België een conventionele basis geven.

Het Verdrag werd afgesloten in een geest van begrip en met de politieke wil de grondslag te leggen van een blijvende samenwerking tussen twee Staten, die weliswaar onafhankelijk zijn maar ook door vriendschap verbonden en met talrijke gemeenschappelijke belangen. Dat is hetgeen de titel zelf van het Verdrag en zijn inleiding duidelijk tot uitdrukking brengen.

Het Verdrag behelst alleen principes. De toepassingsmodaliteiten worden nader toegelicht in protocollen en later af te sluiten overeenkomsten.

Deze beschikkingen, welke de principes vastleggen, zijn van essentieel belang.

Zij behelzen inderdaad de technische bijstand en de financiële hulp, de economische en handelsbetrekkingen, de algemene samenwerking in vormen van institutionele aard, ingegeven door het model Benelux, de samenwerking van de

deux pays dans le domaine de leur représentation diplomatique et la coopération dans le domaine militaire.

Ce Traité constitue un tout. Chacune de ses dispositions est importante en soi, et étroitement liée aux autres. On ne pourrait mettre en cause l'une d'elles sans menacer l'équilibre de l'ensemble.

L'article premier établit le principe de la collaboration et de la consultation entre les deux pays. Jusqu'ici, le Congo était politiquement dépendant de la Belgique. Aujourd'hui, il est indépendant et souverain. C'est en partant de ce fait que les deux Etats établissent une nouvelle base de collaboration fondée sur l'amitié et les intérêts communs.

L'article 2 concerne les quelque dix mille fonctionnaires, officiers, magistrats, enseignants et savants qui ont travaillé au sein de l'Administration du Congo Belge, et que la Belgique met à la disposition de la République du Congo. Ceci est très important. Ces hommes qualifiés et expérimentés connaissent bien le pays et ses problèmes. Ils peuvent être pour le Gouvernement congolais les collaborateurs qui, dès le début, lui permettront de poursuivre une politique efficace.

Il est précisé que le Gouvernement congolais aura la direction et le contrôle de ce personnel. Il ne pourrait en être autrement dans un Etat indépendant et souverain. Par ailleurs, le statut de ce personnel sera réglé par des conventions qui sauvegarderont sa situation et ses intérêts légitimes. Ces conventions, tout en garantissant le statut des intéressés, prévoient les modalités suivant lesquelles tant le Gouvernement congolais que les intéressés pourront mettre fin à leurs fonctions.

Personne ne peut être contraint à rester au service de la République du Congo. Le Gouvernement belge espère cependant que la plupart de ceux qui, jusqu'à présent, ont consacré leur vie au développement de cet admirable pays, désireront continuer leur tâche.

Rappelons à cet égard la loi du 21 mars 1960 prévoyant des mesures en faveur de ceux qui auraient été mis dans l'impossibilité de continuer leurs fonctions.

L'article 3 vise l'assistance technique et financière que la Belgique est disposée à accorder à la République du Congo indépendant.

Cette assistance technique se distingue de celle qui est prévue à l'article précédent. Il s'agit ici d'experts chargés de missions spéciales que, dans des cas particuliers le Gouvernement belge organisera à la demande du Gouvernement congolais, et dont il garde la direction.

Quant à l'assistance financière, elle s'inscrira pour 1960 dans le cadre des prévisions budgétaires approuvées par le Parlement.

Pour l'avenir, des conventions particulières régleront les modalités de cette assistance technique ainsi que le montant et les formes de l'assistance financière.

L'article 4 dispose que les conventions mettant en œuvre les articles 2 et 3 s'inspireront des résolutions et des travaux de la Table Ronde et de la Conférence Economique et Sociale. Celles-ci groupaient les représentants les plus qualifiés du Congo. Sans doute n'étaient-ils pas habilités à prendre des engagements au nom du futur Etat indépendant, pas plus d'ailleurs que le Gouvernement belge ne s'engageait vis-à-vis d'eux. Pourtant l'importance et la qualité des travaux ont été remarquables. Les résolutions ont généralement été prises à l'unanimité. Ce travail aura

deux landen op het vlak van hun diplomatieke vertegenwoordiging en de samenwerking op militair gebied.

Dit Verdrag vormt één geheel. Elk van zijn beschikkingen is op zichzelf belangrijk en nauw verbonden met de andere. Men zal geen enkel van hen kunnen aantasten zonder het evenwicht van het geheel in gevaar te brengen.

Het eerste artikel legt het beginsel vast van de samenwerking en de raadpleging tussen de twee landen. Tot hiertoe was Kongo politiek afhankelijk van België. Heden ten dage is het onafhankelijk en souverain. Het is uitgaande van dit feit dat de twee Staten een nieuwe basis leggen voor een samenwerking, gesteund op de vriendschap en de gemeenschappelijke belangen.

Artikel 2 betreft de ongeveer 10 000 ambtenaren, officieren, magistraten, leraars en wetenschapsmensen welke in de schoot van de Administratie van Belgisch-Kongo gearbeid hebben en die België ter beschikking van de Republiek Kongo stelt. Dit is zeer belangrijk. Deze geschoolde mensen met ervaring hebben een goede kennis van het land en van zijn problemen. Zij kunnen voor de Kongolese Regering de medewerkers worden die, van in den beginne haar zullen toelaten een doelmatige politiek te volgen.

Er wordt nader bepaald dat de Kongolese Regering de leiding en de controle over dit personeel zal hebben. Het zou niet anders kunnen in een land dat onafhankelijk is en souverain. Aan de andere kant zal het statuut van dit personeel geregeld worden door overeenkomsten die zijn toestand en zijn rechtmatige belangen zullen vrijwaren. In deze overeenkomsten die het statuut van de belanghebbenden waarborgen zullen de modaliteiten voorzien worden volgens welke zowel de Kongolese Regering als de belanghebbenden zelf een einde aan hun functies kunnen maken.

Niemand kan ertoe worden verplicht in dienst te blijven van de Republiek Kongo. De Belgische Regering hoopt nochtans dat de meesten van diegenen die tot hiertoe hun leven hebben gewijd aan de ontwikkeling van dit prachtig land deze taak zullen willen voortzetten.

Herinneren wij er in dit verband aan dat de wet van 21 maart 1960 maatregelen voorziet ten voordele van diegenen welke in de onmogelijkheid zouden geplaatst worden hun functies verder uit te oefenen.

Artikel 3 heeft betrekking op de technische en financiële hulp die België bereid is aan de onafhankelijke Republiek Kongo te verstrekken.

De technische bijstand verschilt van de hulp voorzien bij het vorig artikel. Hier betreft het deskundigen belast met bijzondere opdrachten, welke de Belgische Regering in bijzondere gevallen op verzoek van de Kongolese Regering zal organiseren en waarvan zij de leiding behoudt.

Wat betreft de financiële hulp, deze zal voor 1960 plaats vinden in het raam van de begrotingsvooruitzichten, door het Parlement goedgekeurd.

Wat de toekomst betreft zullen bijzondere overeenkomsten de modaliteiten van deze technische hulp alsook het bedrag en de vormen van de financiële hulp regelen en toelichten.

Artikel 4 beschikt dat overeenkomsten voor de toepassing van artikels 2 en 3 zullen uitgaan van de resoluties en de werkzaamheden van de Ronde Tafel en van de Economische en Sociale Conferenties. Deze brachten de meest aangewezen vertegenwoordigers van Kongo bij elkaar. Weliswaar hadden zij geen bevoegdheden om verbintenissen aan te gaan in de naam van de toekomstige onafhankelijke Staat, terwijl de Belgische Regering zich evenmin tegenover hen verbond. Nochtans zijn het belang en de kwaliteit van deze werkzaamheden merkwaardig

donc été utile et l'article 4 prévoit que les conventions futures s'en inspireront.

L'article 5 concerne l'activité diplomatique du Congo. Il a déjà été précisé dans un Protocole qui a été signé par les deux Hautes Parties Contractantes. D'une part, la Belgique assurera la représentation diplomatique de la République du Congo dans tous les pays membres de l'Organisation des Nations Unies et des institutions spécialisées des Nations Unies, à l'exception de ceux où le Congo assurera lui-même sa propre représentation diplomatique. Par ailleurs, à la demande du Gouvernement du Congo, la Belgique détachera un certain nombre de ses propres agents pour aider la diplomatie congolaise, soit dans l'organisation du Ministère des Affaires Étrangères, soit dans la gestion des ambassades congolaises. Dans ces deux cas, ces agents travailleront sous l'autorité directe du Gouvernement congolais. Le Gouvernement belge est prêt à accepter dans son Administration centrale et dans ses ambassades, les stagiaires congolais dont le Gouvernement de ce pays voudra lui confier la formation professionnelle.

L'article 6 traite des questions militaires. Déjà l'assistance en personnel militaire a été prévue à l'article 2, et *in fine* du présent article une collaboration est mentionnée en termes plus généraux englobant par exemple aussi bien l'assistance en matériel que la formation des cadres congolais.

Mais l'article 6 vise plus spécialement les forces métropolitaines stationnées au Congo.

Une intervention de ces forces dans des opérations militaires ne peut avoir lieu qu'à la demande expresse du Ministre congolais de la Défense Nationale. Cette demande doit rencontrer l'accord du Gouvernement belge. Il a été précisé que, dans des cas d'urgence à déterminer ultérieurement, cet accord serait donné selon une procédure particulièrement rapide.

Le deuxième alinéa prévoit la possibilité d'une reprise des bases militaires belges. Les modalités de cette reprise seront négociées ultérieurement. Il faudra tenir compte des formes de coopération souhaitées par les deux Gouvernements. Comme on l'a dit plus haut, cette coopération militaire est prévue d'une manière générale et indépendamment des bases. Mais ces dernières en constituent un facteur important. C'est pour le Gouvernement congolais un moyen d'assurer à son personnel une formation technique adéquate. Les bases constituent d'autre part un facteur important de sa sécurité. La Belgique y trouve un terrain propice à l'entraînement de ses pilotes et de ses troupes spécialisées.

L'article 7 règle l'organisation des représentations diplomatiques entre les deux pays. Les missions, en raison de l'importance de la collaboration prévue bénéficieront d'un statut spécial.

Les chefs de mission n'auront pas seulement tous les pouvoirs, privilèges et immunités réservés à toute ambassade, mais ils pourront aussi être invités à participer, soit à des Comités ministériels restreints de la Haute Partie Contractante auprès de laquelle ils sont accrédités, soit aux Comités des Ministres, prévus implicitement à l'article 9. En raison de ces prérogatives, ils jouiront d'un rang protocolaire tout à fait spécial, qui leur donnera une situation éminente en rapport avec l'ampleur de la coopération prévue entre les deux parties.

geweest. De resoluties werden over het algemeen met eenparigheid onderschreven. Deze arbeid zal derhalve nuttig geweest zijn en artikel 4 voorziet dat de toekomstige overeenkomsten er door zullen worden ingegeven.

Artikel 5 betreft de diplomatieke activiteit van Kongo. Het werd reeds nader toegelicht in een Protocol dat door de twee Hoge Verdragsluitende Partijen is ondertekend. Enerzijds zal België de diplomatieke vertegenwoordiging van de Republiek Kongo verzekeren in al de landen leden van de Organisatie der Verenigde Naties en van de gespecialiseerde instellingen der Verenigde Naties, behalve deze waar Kongo zelf voor zijn eigen diplomatieke vertegenwoordiging zal instaan. Anderzijds zal België, op aanvraag van de Regering van Kongo een zeker aantal van zijn eigen agenten afvaardigen ten einde de Kongolese diplomatie behulpzaam te zijn, hetzij bij het inrichten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, hetzij in het beheer van de Kongolese ambassades. In deze beide gevallen zullen deze agenten onder het rechtstreekse gezag van de Kongolese Regering werkzaam zijn. De Belgische Regering is ertoe bereid in zijn Centraal Bestuur en in zijn ambassades de Kongolese stagiairs te ontvangen waarvan de Regering van dit land haar de beroepsopleiding zou willen toevertrouwen.

Artikel 6 behandelt de militaire kwesties. Reeds werd de hulp, wat betreft het militaire personeel, voorzien bij artikel 2 en bij het einde van dit artikel wordt een samenwerking vermeld in meer algemene bewoordingen, die b.v. zowel het leveren van materieel als de scholing van de Kongolese kaders omvat.

Maar artikel 6 slaat meer bijzonder op de moederlandse strijdkrachten welke in Kongo gestationeerd zijn.

Een tussenkomen van deze strijdkrachten in krijgsv verrichtingen kan slechts plaatsvinden op uitdrukkelijk verzoek van de Kongolese Minister van Landsverdediging. Dit verzoek moet de instemming verkrijgen van de Belgische Regering. Er werd nader bepaald dat in dringende gevallen, zoals deze later zullen worden vastgesteld, dit akkoord volgens een buitengewone snelle procedure zou worden gegeven.

Alinea 2 voorziet de mogelijkheid van een overname van de Belgische militaire basissen. Over de modaliteiten van zulke overname zal later worden onderhandeld. Rekening zal dienen te worden gehouden met de vormen van samenwerking door de beide Regeringen gewenst. Zoals hoger gezegd is deze militaire samenwerking voorzien in algemene zin en onafhankelijk van de basissen. Doch deze laatste zijn hiervan een belangrijke faktor. Voor de Kongolese Regering ligt hierin het middel om aan haar personeel een passende technische scholing te verzekeren. De basissen vormen anderzijds een belangrijke faktor voor haar veiligheid. België vindt hier een geschikt terrein voor de training van zijn piloten en van zijn gespecialiseerde troepen.

Artikel 7 regelt de inrichting van de diplomatieke vertegenwoordigingen tussen de twee landen. De zendingen zullen, wegens het belang van de in uitzicht gestelde samenwerking van een speciaal statuut genieten.

De zendingshoofden zullen niet alleen al de bevoegdheden, voorrechten en immuniteten hebben die aan iedere ambassade zijn toegekend, maar zij zullen tevens kunnen uitgenodigd worden om deel te nemen hetzij aan beperkte ministeriële Comité's van de Hoge Verdragsluitende Partijen waarbij zij geaccrediteerd zijn, hetzij aan de Ministercomité's, stilzwijgend voorzien bij artikel 9. Uit hoofde van deze prerogatieven zullen zij van een gans bijzondere protocolaire rang genieten, welke hun een uitnemende plaats zal toekennen in verhouding tot de omvang van de tussen de beide partijen voorziene samenwerking.

Les deux derniers alinéas précisent des modalités propres à chaque mission. La République du Congo pourra être représentée à Bruxelles par un membre du Gouvernement. La Belgique, de son côté, a souligné que son ambassade comprendrait une mission d'assistance technique chargée notamment de l'accomplissement des tâches prévues aux articles 2 et 3.

L'article 8 vise les relations économiques. Le Congo Belge pratiquait jusqu'à présent la politique de la porte ouverte. A l'avenir, la République du Congo continuera peut-être en fait cette politique, mais elle n'y sera plus tenue en droit, eu égard à son intention déjà manifestée de ne pas se considérer comme liée par le Traité de Saint-Germain-en-Laye. Voilà pourquoi, il est nécessaire de préciser que les Hautes Parties Contractantes s'engagent à s'accorder réciproquement un traitement aussi favorable que celui qu'elles seraient amenées à réserver à un autre Etat, en raison d'une convention particulière, et à ne faire bénéficier aucun autre Etat d'un traitement plus favorable que celui convenu entre elles. Il s'agit, en réalité, de s'accorder mutuellement les avantages de la clause de la nation la plus favorisée. Cette expression technique risquait d'être mal comprise; elle a été traduite par une périphrase n'évoquant pas l'idée d'un privilège.

L'article 9 est fort important. Il prévoit entre les deux Etats souverains, des formes institutionnelles de coopération. Dans le Benelux, la Belgique a expérimenté ces formes de coopération qui sont efficaces, sans toutefois porter la moindre atteinte à la souveraineté de chaque partenaire. Dans cet esprit, un protocole est préparé mais non encore signé qui prévoit des échanges de vue réguliers au sein d'un Comité des Ministres dont les décisions sont prises à l'unanimité, des contacts préparatoires entre fonctionnaires et aussi la possibilité d'un Conseil interparlementaire consultatif chargé d'examiner un rapport commun annuel du Comité des Ministres.

L'article 10 établit le principe d'une procédure d'arbitrage pour les conflits éventuels. Cet arbitrage ne se fera en quelque sorte, qu'en deuxième instance. Les difficultés seront en effet régulièrement examinées et trouveront normalement leur solution au Comité des Ministres prévu à l'article 9.

L'article 11 prévoit la conclusion ultérieure de conventions et protocoles qui viendront compléter les principes énoncés dans le Traité général.

Quant à l'article 12, il a trait à la durée du Traité. Celui-ci est conclu pour une période indéterminée. Un préavis d'un an est prévu, qui ne prend cours qu'au 1er janvier de l'année suivant celle pendant laquelle le préavis est donné. Des lettres interprétatives ont été échangées pour préciser dans ce sens la rédaction défectueuse de l'article.

De twee laatste alinea's geven een nadere bepaling van de modaliteiten eigen aan elke zending. De Republiek Kongo zal te Brussel kunnen vertegenwoordigd worden door een lid van de Regering. Zijnerzijds heeft België onderstreept dat zijn ambassade een zending voor technische bijstand zal omvatten, die ondermeer belast is met de uitvoering van de taak voorzien bij artikels 2 en 3.

Artikel 8 beoogt de economische betrekkingen. Belgisch Kongo voerde tot hertoe de politiek van de open poort. Voortaan zal de Republiek Kongo misschien in feite deze politiek voortzetten, maar zij zal hertoe niet meer in rechte gehouden zijn, wegens het voornemen dat zij reeds te kennen heeft gegeven zich niet meer te beschouwen als gebonden door het Verdrag van Saint-Germain-en-Laye. Daarom is het noodzakelijk te bepalen dat de Hoge Verdragsluitende Partijen zich ertoe verbinden elkaar wederzijds een even gunstige behandeling toe te kennen als deze die zij ertoe zouden gebracht worden aan een andere Staat te verlenen uit hoofde van een bijzondere overeenkomst, en van geen enkele andere Staat te laten genieten van een gunstigere behandeling dan deze welke zij onder elkaar zouden overeengekomen zijn. Het gaat er in feite om het wederzijds toekennen van de voordelen van de clause der meest begunstigde natie. Deze technische uitdrukking had immers kunnen slecht begrepen worden; zij werd omgezet in een omschrijving die niet de idee van een voorrecht opriep.

Artikel 9 is zeer belangrijk. Het voorziet tussen de twee soevereine Staten institutionele vormen van samenwerking. In Benelux-verband heeft België reeds deze vormen van samenwerking beproefd, die doelmatig zijn, zonder nochtans ook maar in het minst de soevereiniteit van iedere partner aan te tasten. In deze geest, is een protocol voorbereid, maar nog niet ondertekend, dat regelmatig gedachtenwisselingen voorziet in de schoot van een Ministercomité waarvan de beslissingen eenparig worden genomen, voorbereidende contacten tussen ambtenaren, alsmede de mogelijkheid van een Interparlementaire Consultatieve Raad belast met het onderzoek van een jaarlijks gemeenschappelijk verslag van het Ministercomité.

Artikel 10 voorziet het principe van een scheidsrechtelijke procedure voor de gebeurlijke geschillen. Deze arbitrage zal als het ware slechts in tweede instantie geschieden. De moeilijkheden zullen inderdaad regelmatig onderzocht worden en normaal een oplossing vinden in het Ministercomité voorzien bij artikel 9.

Artikel 11 voorziet het later sluiten van overeenkomsten en protocollen die een aanvulling zullen zijn van de beginselen vervat in het Algemeen Verdrag.

Wat betreft artikel 12, dit heeft betrekking op de duur van het Verdrag. Dit laatste is afgesloten voor een onbepaalde periode. Een vooropzeg van één jaar is voorzien die slechts ingaat op de 1ste januari van het jaar volgend op ditgene tijdens hetwelk de vooropzeg gegeven werd. Interpretatieve brieven werden uitgewisseld om in die zin de onnauwkeurige redactie van het artikel nader toe te lichten.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu la loi du 23 décembre 1946, portant création du Conseil d'Etat, article 2, alinéa 2;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Premier Ministre, de Notre Ministre des Affaires Africaines, de Notre Ministre des Affaires Etrangères et de Notre Ministre chargé des affaires économiques et financières africaines,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Premier Ministre, Notre Ministre des Affaires Africaines, Notre Ministre des Affaires Etrangères et Notre Ministre chargé des affaires économiques et financières africaines, sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique.

Le Traité général d'amitié, d'assistance et de coopération entre le Royaume de Belgique et la République du Congo, signé à Léopoldville, le 29 juin 1960, sortira son plein et entier effet.

Donné à Grasse, le 6 juillet 1960.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden. HEIL.

Gelet op de wet van 23 december 1946 tot oprichting van de Raad van State, artikel 2, alinea 2;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Eerste-Minister, van Onze Minister van Afrikaanse Zaken, van Onze Minister van Buitenlandse Zaken en van Onze Minister belast met de economische en financiële Afrikaanse zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Eerste-Minister, Onze Minister van Afrikaanse Zaken, Onze Minister van Buitenlandse Zaken en Onze Minister belast met de economische en financiële Afrikaanse Zaken zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel.

Het Algemeen Verdrag van vriendschap, bijstand en samenwerking tussen het Koninkrijk België en de Republiek Congo, ondertekend te Leopoldstad op 29 juni 1960, zal volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Grasse, 9 juli 1960.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :
Le Premier Ministre,

VAN KONINGSWEGE :
De Eerste-Minister,

G. EYSKENS.

Le Ministre des Affaires Africaines,

De Minister van Afrikaanse Zaken,

A. DE SCHRYVER.

Le Ministre des Affaires Etrangères,

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. WIGNY.

Le Ministre chargé des affaires économiques
et financières africaines,

De Minister belast met de economische en financiële
Afrikaanse zaken,

R. SCHEYVEN.

TRAITÉ GÉNÉRAL D'AMITIÉ, D'ASSISTANCE ET DE COOPÉRATION.

Les Hautes Parties Contractantes,

Considérant que leur intérêt commun est de maintenir entre elles des liens d'amitié et de solidarité, dans le respect de la souveraineté de chacun des deux Etats indépendants,

Sont convenues des dispositions suivantes :

Article premier.

Les Hautes Parties Contractantes concluent entre elles un Traité général d'amitié, d'assistance et de coopération technique.

Elles entretiendront une collaboration mutuelle sur un pied d'égalité et se consulteront sur toutes matières d'intérêt commun.

Art. 2.

Le Gouvernement belge mettra à la disposition et sous l'autorité du Gouvernement congolais, dans les conditions arrêtées de commun accord, un personnel dans les domaines administratif, judiciaire, militaire, culturel, scientifique et dans le domaine de l'enseignement.

Art. 3.

L'assistance et la coopération dans les domaines social, économique et financier seront déterminées par des conventions arrêtées de commun accord.

Art. 4.

Les conventions prévues aux articles 2 et 3 s'inspireront des résolutions et des travaux de la Table Ronde et de la Conférence Economique et Sociale.

Art. 5.

En vue d'assurer la représentation du Congo et la protection des ressortissants et des intérêts congolais à l'étranger, le Gouvernement belge collaborera avec le Gouvernement congolais, notamment :

- en assumant la représentation du Congo là où le Gouvernement congolais le souhaite;
- en mettant à la disposition du Congo, dans la mesure souhaitée par le Gouvernement congolais, des agents du Ministère belge des Affaires Etrangères.

Art. 6.

Toute intervention militaire des forces belges stationnées dans les bases du Congo ne pourra avoir lieu que sur demande expresse du Ministre congolais de la Défense Nationale.

ALGEMEEN VERDRAG VAN VRIENDSCHAP, BIJSTAND EN SAMENWERKING.

De Hoge Verdragsluitende Partijen,

Overwegende dat hun gemeenschappelijk belang er in bestaat tussen elkaar vriendschaps- en solidariteitsbanden te behouden, met eerbiediging van de soevereiniteit van ieder der twee onafhankelijke Staten,

Zijn overeengekomen hetgeen hierna volgt :

Eerste artikel.

De Hoge Verdragsluitende Partijen sluiten onder elkaar een Algemeen Verdrag van vriendschap, bijstand en technische samenwerking.

Zij zullen, op voet van gelijkheid, onderling samenwerken en elkaar raadplegen omtrent alle aangelegenheden van gemeenschappelijk belang.

Art. 2.

De Belgische Regering zal, onder in gemeenschappelijk akkoord vastgestelde voorwaarden, personeel ter beschikking en onder het gezag van de Kongolese Regering plaatsen, op het vlak van de administratie, het rechtswezen, en de militaire, kulturele en wetenschappelijke aangelegenheden, alsook op het gebied van het onderwijs.

Art. 3.

De bijstand en de samenwerking op sociaal, economisch en financieel gebied zullen nader worden bepaald door in gemeenschappelijk overleg gesloten overeenkomsten.

Art. 4.

De overeenkomsten voorzien in artikelen 2 en 3 zullen uitgaan van de resoluties en de werkzaamheden van de Ronde Tafel en van de Economische en Sociale Conferentie.

Art. 5.

Met het doel de vertegenwoordiging van Kongo alsmede de bescherming van de Kongolese onderhorigen en belangen in het buitenland te verzekeren, zal de Belgische Regering met de Kongolese Regering samenwerken, ondermeer :

- door de vertegenwoordiging van Kongo te verzekeren daar waar de Kongolese Regering zulks wenst;
- door agenten van het Belgisch Ministerie van Buitenlandse Zaken ter beschikking van Kongo te stellen in de mate waarin zulks door de Kongolese Regering wordt gewenst.

Art. 6.

Iedere militaire tussenkomst van Belgische strijdkrachten gestationeerd in de basissen van Kongo, zal slechts kunnen plaatsgrijpen op uitdrukkelijk verzoek van het Kongolese Ministerie van Landsverdediging.

Des accords ultérieurs fixeront la modalité de reprise des bases militaires belges au Congo et préciseront les formes de coopération souhaitées par les deux Gouvernements.

Art. 7.

Les Gouvernements de la Belgique et du Congo procéderont à l'échange d'une mission diplomatique qui outre les pouvoirs, privilèges et immunités réservés à toute ambassade, bénéficiera d'un statut spécial.

Les chefs de ces missions pourront assister au Comité de Ministres prévu au protocole de l'article 9. Ils pourront également, en y étant invités, assister à des Comités de Ministres de l'autre Partie Contractante.

En raison de ces prérogatives, ils jouiront d'un rang protocolaire particulier.

Le Congo pourra être représenté en Belgique par un Ministre, membre du Gouvernement de la République, eu égard à l'importance des problèmes qui doivent être réglés entre les deux Etats.

Pour la réalisation du programme d'assistance et de coopération prévu aux articles 2, 3, 5 et 6 du présent Traité, la représentation diplomatique belge au Congo comprendra une mission d'assistance technique.

Art. 8.

En matière de relations de commerce, de transports maritimes et d'adjudications publiques, les Hautes Parties Contractantes s'engagent à s'accorder réciproquement un traitement aussi favorable que celui qu'elles seraient amenées à réserver à un autre Etat, en raison d'une convention particulière et à ne faire bénéficier aucun autre Etat d'un traitement plus favorable que celui convenu entre elles.

Art. 9.

En vue d'assurer la pleine efficacité de la collaboration prévue à l'article premier, les Gouvernements des Hautes Parties Contractantes et leurs représentants procéderont à des échanges de vues réguliers.

Art. 10.

Les litiges nés de l'application du présent Traité qui n'auront pu être réglés notamment par application de l'article 9, seront résolus suivant une procédure d'arbitrage établie par une convention séparée.

Art. 11.

Des conventions séparées préciseront les modalités d'application des dispositions prévues aux articles 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 et 10.

Art. 12.

Le Traité est conclu pour une durée indéterminée. Chacune des Hautes Parties Contractantes pourra le dénon-

Verdere overeenkomsten zullen de wijze vastleggen waarop de Belgische militaire basissen in Kongo zullen worden overgenomen, alsmede de modaliteiten van samenwerking door de beide Regeringen gewenst.

Art. 7.

De Regeringen van België en Kongo zullen overgaan tot het uitwisselen van een diplomatieke zending die, behalve de bevoegdheden, voorrechten en immuniteten aan iedere ambassade toegewezen, van een bijzonder statuut zal genieten.

De hoofden van deze zendingen zullen kunnen deelnemen aan het Comité van Ministers voorzien bij het protocol van artikel 9. Zij zullen insgelijks, mits zij hiertoe uitgenodigd worden, deelnemen aan Ministercomité's van de andere Verdragsluitende Partij.

In hoofde van deze prerogatieven wordt hun een bijzondere protocolaire rang toegewezen.

Kongo zal in België kunnen vertegenwoordigd zijn door een Minister, lid van de Regering van de Republiek, zulks gelet op het belang van de vraagstukken die tussen de twee Staten dienen te worden geregeld.

Met het oog op de uitvoering van het programma van bijstand en samenwerking voorzien bij artikelen 2, 3, 5 en 6 van het onderhavig Verdrag, zal de Belgische diplomatieke vertegenwoordiging in Kongo een zending voor technische bijstand omvatten.

Art. 8.

Inzake de handelsbetrekkingen, het vervoer over zee en de openbare aanbestedingen, gaan de Hoge Verdragsluitende Partijen de verbintenis aan zich onderling een even gunstige behandeling toe te kennen als deze welke zij ertoe zouden kunnen gebracht worden aan een andere Staat voor te behouden uit hoofde van een bijzondere overeenkomst, en geen enkele andere Staat te doen genieten van een gunstiger behandeling dan deze die onder elkaar is voorzien.

Art. 9.

Ten einde de volledige doelmatigheid te verzekeren van de samenwerking voorzien bij het eerste artikel, zullen de Regeringen der Hoge Verdragsluitende Partijen en hun vertegenwoordigers overgaan tot regelmatige gedachtenwisselingen.

Art. 10.

De geschillen, ontstaan uit de toepassing van het onderhavig Verdrag, welke niet zullen kunnen geregeld worden, onder andere door de toepassing van artikel 9, zullen worden beslecht volgens een scheidsrechterlijke procedure, vastgelegd in een afzonderlijke overeenkomst.

Art. 11.

Afzonderlijke overeenkomsten zullen de toepassingsmodaliteiten nader bepalen van de beschikkingen voorzien bij artikelen 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 en 10.

Art. 12.

Het Verdrag wordt gesloten voor een onbepaalde duur. Ieder der Hoge Verdragsluitende Partijen zal op ieder ogen-

cer à tout moment moyennant préavis d'un an, avec effet au 31 décembre de chaque année.

Le Premier Ministre du Congo,
P. LUMUMBA.

Le Premier Ministre de Belgique,
G. EYSKENS.

Le Ministre des Affaires Etrangères du Congo,
J. BOMBOKO.

Le Ministre des Affaires Etrangères de Belgique,
P. WIGNY.

Le Ministre des Affaires Africaines,
A. DE SCHRIJVER.

blik kunnen opzeggen mits een vooropzeg van één jaar, ingaande op 31 december van ieder jaar.

De Eerste-Minister van Kongo,
P. LUMUMBA.

De Eerste-Minister van België,
G. EYSKENS.

De Minister van Buitenlandse Zaken van Kongo,
J. BOMBOKO.

De Minister van Buitenlandse Zaken van België,
P. WIGNY.

De Minister van Afrikaanse Zaken,
A. DE SCHRIJVER.
